

„Audiatur et altera pars!” – Hallgattassék meg a másik fél is!

Válaszlevél Bodnár Józsefnek a Vasutasok Szakszervezete Egészségügyi Tagozata vezetőjének a Magyar Vasutas 2024. májusi számában megjelent „Megharcoltunk egészségügyi dolgozó tagtársaink pénzéért” című cikkére. A cikk azt a látszatot kelti, mintha a vasútegészségügyben dolgozó egészségügyi dolgozók számára a munkáltató Vasútegészségügyi Nonprofit Közhasznú Kft. nem fizette volna ki a jogosan járó szolgálati elismeréseket és ezt peres úton kellene a munkáltatótól megszerezni.

A cikkíró - bár számos állásfoglalást, ügyvezetői írott és szóbeli tájékoztatást kapott a témában - a Vasútegészségügyi Nonprofit Közhasznú Kft-t a munkavállalók jogait figyelembe nem vevő munkáltatóként bemutató írásában önmagával is ellentmondásba kerül, hiszen idézi az egészségügyi államtitkártól kapott állásfoglalást, amely világosan alátámasztja azt a gyakorlatot, amelyet a Társaság 2021. decembere óta következetesen betart a visszamenőleges (2021. március 1-je előtti időpontra datált) szolgálati elismerések ügyében. Az államtitkárságnak a fenti cikkben is kiemelten említett állásfoglalása ugyanis világos útmutatást jelent: *„amennyiben az egészségügyi dolgozó az eszj létrejötté előtt 2021. február 28-án rendelkezett 25-30-40 évben töltött idővel, nem lett jogosult a 664/2021. (XII.1.) Korm. rendelet szerinti szolgálati elismerésre, hiszen már 2021. március 1. előtt elérte és meghaladta a szolgálati elismerés kifizetésére jogosító időt. Kizárólag abban az esetben állt fenn a jogosultság, ha a szolgálati jogviszony létrejötté előtt még nem haladta meg a jogosító időt, azonban a jogviszony váltáskor az eszj. létrejöttét követően a számára a jogviszonyban töltött idők az új beszámítási szabályok szerint akként kerültek megállapításra, hogy annak alapján már meghaladta a jogosultsági időt.”*

A Társaság menedzsmentje a cikkben is szereplő fenti állásfoglalásnak megfelelően tette közzé 2021. december 8.-án a 26/2021. számú ügyvezetői utasításában, példák alátámasztva a jogszabály értelmezését. Ehhez a minisztériumi állásfoglaláshoz tartotta korábban, illetve tartja jelenleg is magát. Ennek megfelelően igényelte meg akkor azt az 199 milliós támogatási összeget, amely erre rendelkezésre állt 2021 decemberében, illetve fizette ki az ezen értelmezés mentén visszamenőlegesen indokolt szolgálati elismeréseket.

Sajnálatos módon azonban a kormányrendeletben fellelhető megfogalmazás („Ha az egészségügyi szolgálati jogviszonyban álló személynek az 1. § alapján figyelembe vehető időtartam alapján számított szolgálati ideje az egészségügyi szolgálati jogviszony létrejöttét követően elérte vagy meghaladta a szolgálati elismerésre jogosító – az Eszjtv. 9. § (2) bekezdésében meghatározott – időt, az egészségügyi szolgálati jogviszonyban álló személy – a (4), (6) és (7) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – jogosult a szolgálati elismerésnek az így megállapított szolgálati idő szerinti fokozatára”) nem fogalmaz olyan világosan, mint a fenti állásfoglalás. Ez az, ami lehetőséget kínált a bíróságoknak arra, hogy az Eszjtv. hatálya alá történő belépést (2021.03.01.) megelőző, az Mt. hatálya alatti időszakra – amely időszakban a munkajogviszony jellegére tekintettel a munkavállalók nem is voltak jogosultak a szolgálati elismerés akkori formájára, a jubileumi jutalomra – is megállapítsák a járandóságok elmaradását, annak kifizetésére kötelezve a munkáltatót.

2021-ben Társaságunk a tehát a fent idézett államtitkársági állásfoglalásnak megfelelően 199 millió forintot fizetett ki **visszamenőlegesen** munkavállalóinak a 2021. március 1-je előtti időszakra vonatkozóan, továbbá 2021. március 1. napja óta folyamatosan teljesíti a szolgálati elismerések kifizetését minden arra jogosult számára (évi 120-180 millió Ft). Annak ellenére, hogy Bodnár József több dokumentum és személyes egyeztetés alapján ismeri a munkáltató álláspontját, helyzetét, illetve a jogalkotó eredeti szándékát, sajnálatos módon a munkavállalókat buzdítja további fellépésre a munkáltatóval szemben, miközben erre forrást a Munkáltató csak 2021 decemberében kérhetett, az akkori jogalkotói állásfoglalásnak megfelelően.

További tények, melyek az államtitkári állásfoglalás tartalmát erősítik:

- Társaságunk munkavállalói 2009-2020. közötti időszakban az Mt. hatálya alatt végezték tevékenységüket, nem voltak jogosultak jubileumi jutalomra, így a 664/2021. (XII.1.) Korm. rendelet szerint sem képződött számukra jogosultság szolgálati elismerés utólagos megfizetésére. A Társaság munkavállalói 2021. március 1-ét megelőzően nem tartoztak a Kjt.

hatálya alá, amely a jubileumi jutalomra (szolgálati elismerés korábbi megnevezése) való jogosultságot keletkeztette.

- Társaságunk a 2009-2020. közötti időszakban minden évben teljesítette a 13. havi fizetést munkavállalóinak, amely a 12 esztendő alatt 12 havi munkabért jelentett a munkatársaknak, amelyben a közsféra többi munkavállalója a 13. havi bér megszüntetése miatt nem részesült, és amely összeadva jelentősen magasabb összeg, mint az esetleg esedékes 25, 30, 40 év után járó 2, 3, 5 havi juttatások – egy-egy munkavállalónak. Tehát megállapítható, hogy a jubileumi jutalom Mt alatti elmaradása nem érintette anyagilag hátrányosan a munkavállalókat, sőt a Társaságnál még a többi egészségügyi dolgozóhoz képest jobban jártak.

Álláspontunk szerint tehát a vonatkozó kormányrendelet szövegezése a korábbi munkaviszonyból származó jogok és kötelezettségek rossz értelmezéséhez vezetett, ezért tévesen alkalmazott visszamenőleges hatályú fizetési kötelezettségeket. Ennek a korábbi és későbbi értelmezése közötti különbség okán keletkező jogalap nyomán került megállapításra számos visszamenőleges szolgálati elismerés, amelyet a Társaság már csak saját forrásainak terhére tud teljesíteni.

A Társaság nem a munkavállalók ellen cselekedett, a támogatás igénylésekor az akkori felettes szerv (és egyben jogszabályalkotó) álláspontja szerint járt el. Ezen állásponthoz ragaszkodott a munkáltató jogi eljárások során is. A Kúria ítéletét követően, az abban foglaltakkal összhangban a Társaság peren kívül megegyezett a bírósági úton elnyertekhez hasonló igényrel hozzáforduló munkavállalókkal.

A csatolt cikk példája mutatja be igazán, hogy a joggal lehet élni, de visszaélni is. Felelős állampolgárként a lehetőségek valós alapját is meg kell néznie egy etikusan – a környezete egészét figyelembe vevő - cselekvő embernek. Mindenkinek kell látnia, hogy milyen ellentmondás feszül néha a jog által kikényszeríthető előnyök és a jogalkotó szándéka, az ember saját magára szabott etikai alapelvek betartása között.

A legszomorúbb azonban, ha egyesek a joggal való visszaélés lehetőségéből még saját maguknak is előnyt igyekeznek kovácsolni..... Úgyvezetőjeként az a feladatom, hogy a Társaság vezetésében érvényesítsem a jogalkotó szándékát, és mindenekelőtt képviseljem a társaság valamennyi munkavállalójának érdekét, egy olyan helyzetben, ahol Társaságunk önállóságát és ehhez kapcsolódóan fizetőképességét kell megőriznem, biztosítva a munkavállalók munkahelyének megmaradását. Ettől lesz Társaságunk az „egy mindenkiért, mindenki egyért” elvnek megfelelően összetartó és egymást tisztelő tagokból álló munkahelyi közösség.

Budapest, 2024.06.17.

*Dr Pásztélyi Zsolt
ügyvezető*